

Sygnatura akt VI Ka 782/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **20 listopada 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grzegorz Kiepura (spr.)

Sędziowie SSO Grażyna Tokarczyk

SSR del. Małgorzata Peteja-Żak

Protokolant Aleksandra Studniarz

przy udziale Elżbiety Ziębińskiej

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2015 r.

sprawy **R. J. (1) syna H. i B.,**

ur. (...) w Z.

oskarżonego z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk przy zast. art. 64§1 kk, art. 18§3 kk w zw. z art. 286§1 kk przy zast. art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 2 czerwca 2015 r. sygnatura akt IX K 655/12

na mocy art. 437 kpk, 438 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że przyjmuje, iż skazanie z punktu 1 odnosi się do czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie I i z tym skazaniem związane jest orzeczenie z punktu 3;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zwalnia oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa,

VI Ka 782/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 2.06.2015 r. R. J. (1) został uznany za winnego tego, że:

- 1) w dniach 21.05.2007 r. i 22.05.2007 r. w G., działając wspólnie i w porozumieniu z P. W. (1) oraz inną nieustaloną kobietą, z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd pracownika (...) SA z/s w G. co do zamiaru wywiązania się z warunków umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, dostarczając P. W. (1) druk zaświadczenia o zatrudnieniu w firmie (...) D. Ż. z/s w G., które

następnie P. W. (1) sfalszowała, doprowadził do zawarcia trzech umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, a to (...) nr (...) i (...) nr (...) z dnia 21.05.2007 r. oraz nr (...) z dnia 22.05.2007 r., na podstawie których P. W. (1) otrzymała dwa telefony komórkowe marki S. (...) i telefon komórkowy marki N. (...), a następnie wspólnie z nią sprzedał w lombardzie telefon komórkowy marki N. (...), czym doprowadził (...) SA z/s w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 2.581,75 zł, przy czym zarzucanego czynu dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia w okresie od 5.10.2000 r. do 30.12.2003 r. i od 9.11.2005 r. do 27.02.2006 r. oraz od 14.03.2006 r. do 2.05.2006 r. kary 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 28.06.2002 r., sygn. III K 337/02, obejmującego wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 6.09.2001 r., sygn. III K 538/01 za przestępstwo podobne z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk oraz wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15.10.2001 r., sygn. III K 1731/00, za przestępstwo podobne z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk, art. 12 kk i art. 11 § 2 kk – tj. przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i art. 64 § 1 kk i za to na mocy art. 286 § 1 kk skazany został na karę 1 roku pozbawienia wolności;

2) w czerwcu 2007 r. w G., będąc osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu, poświadczył w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne poprzez wystawienie Z. K. (1) zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach w B.H.U. (...) R. J. (1) z siedzibą w G., pomógł mu w doprowadzeniu w dniu 15.06.2007 r., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd pracownika (...) SA co do prawdziwości przedłożonego zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach oraz co do zamiaru wywiązania się z zawartej umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych i do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1.344,94 zł (...) SA i w celu użycia przez Z. K. (1) za autentycznego przedstawionego dokumentu, przy czym czynu tego dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia w okresie od 5.10.2000 r. do 30.12.2003 r. i od 9.11.2005 r. do 27.02.2006 r. oraz od 14.03.2006 r. do 2.05.2006 r. kary 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 28.06.2002 r., sygn. III K 337/02, obejmującego wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 6.09.2001 r., sygn. III K 538/01 za przestępstwo podobne z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk oraz wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15.10.2001 r., sygn. III K 1731/00 za przestępstwo podobne z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 2 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk, art. 12 kk i art. 11 § 2 kk – tj. przestępstwa z art. 271 § 1 kk i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 64 § 1 kk i za to na mocy art. 19 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 11 § 3 kk skazany został na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 46 § 1 kk zobowiązano oskarżonego do naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 2.581,75 zł na rzecz (...) SA.

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączono orzeczone w pkt. 1 i 2 kary pozbawienia wolności i wymierzono oskarżonemu karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążono Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wniósł oskarżony. Kwestionował on rozstrzygnięcie zawarte w pkt. 1 wyroku, podnosząc, iż nie dawał ani nie wystawiał P. W. zaświadczeń firmy (...) i nie ma nic wspólnego z uzyskanymi przez nią telefonami. Wywodził, że od początku nie przyznawał się do winy. Zarzucał, że nie dokonano konfrontacji z P. W. i nie przeprowadzono badań wariograficznych. Podważał treść opinii psychiatrycznej. Domagał się ponownego zbadania sprawy, przeprowadzenia konfrontacji z P. W. i przebadania obojga na wykrywaczu kłamstw.

Apelacja nie jest zasadna. Sąd rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę wyroku w oparciu o wszystkie dowody ujawnione w toku rozprawy, ocenione swobodnie z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 7 kpk. Zgromadzony materiał dowodowy pozwalał na przypisanie oskarżonemu winy co do obu zarzucanych czynów.

Podstawę ustaleń faktycznych odnośnie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt 1 wyroku, tj. występku z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i art. 64 § 1 kk, stanowiły zeznania P. W. i J. G.. P. W. przesłuchiwana w charakterze świadka w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową (...), 1 Ds. 2194/07, zeznała,

iż zaświadczenie o zatrudnieniu w firmie (...), którym następnie posłużyła się przy zawieraniu umowy o świadczenia telekomunikacyjne, otrzymała od swego znajomego R. J.. Jeden z telefonów razem sprzedali w komisie, drugi przekazali dziewczynie oskarżonego o imieniu J., a trzeci pozostawiła dla siebie (k. 18-19). Przesłuchiwana w tym samym postępowaniu w charakterze podejrzanej P. W. wyjaśniła, że nigdy nie pracowała w firmie (...), ponownie wskazała, że zaświadczenie o zatrudnieniu otrzymała od R. J.. Zaświadczenie opatrzone było pieczęciami. Nie pamiętała kto je wypisał, ale nie wykluczyła, że zrobiła to ona. Telefon marki S.-E. przekazała J., a telefon marki N. razem z R. J. sprzedała w komisie za kwotę 300-350 zł, którą podzielili się po połowie (k. 21-22). Zeznania P. W. były zbieżne z tym, co wyjaśniała w charakterze podejrzanej. W swych relacjach nie umniejszała roli jaką odegrała w popełnieniu przestępstwa, szczegółowo opisując zarówno swoje zachowanie, jak i działanie oskarżonego. Nie starała się przerzucać odpowiedzialności na inne osoby. Jeżeli jakiegoś fragmentu zdarzenia nie pamiętała, szczerze to przyznawała. Nie ujawniły się jakiegokolwiek okoliczności pozwalające na uznanie, że P. W. fałszywie pomawia R. J. o współudział w popełnieniu przestępstwa. W tym stanie rzeczy sąd rejonowy słusznie uznał jej relacje za wiarygodne.

J. G. przesłuchiwana w charakterze podejrzanej w sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową(...), 1 Ds 824/08, wyjaśniła, że wiedziała, że telefon który otrzymała od P. W. wzięty był na „lewe” zaświadczenie dostarczone przez R. J. (k. 202). Przesłuchiwana na rozprawie zeznała, że wie, iż oskarżony dał takie zaświadczenie P. W., bo ona przychodziła wtedy do mieszkania, w którym mieszkali (k. 406). Zarówno wyjaśnienia, jak i zeznania J. G. zasługiwały na wiarę. Korespondowały one i wzajemnie się uzupełniały z relacjami P. W.. Podkreślić należy, że prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 13.08.2008 r., sygn. III K 773/08, P. W. została skazana za wyłudzenie w dniach 21 i 22 maja 2007 r. wspólnie z R. J. dwóch telefonów marki S. (...) i jednego telefonu marki N. na szkodę (...) SA w W. (k. 441), natomiast J. G. została skazana wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 24.01.2012 r., IX K 1469/11, za nabycie w dniu 21.05.2007 r. od P. W. telefonu marki S. (...) uzyskanego w wyniku oszustwa popełnionego przez P. W. (k. 433). Relacje P. W. i J. G. co do roli jaką w wyłudzeniu telefonów komórkowych odegrał oskarżony R. J. były zbieżne. Ich zeznania i wyjaśnienia dawały sądowi rejonowemu podstawę do uznania oskarżonego R. J. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i art. 64 § 1 kk. Linia obrony oskarżonego sprowadzała się do twierdzenia, że w chwili postawienia mu zarzutu jeszcze nie znał P. W.. Przeczą temu zarówno zeznania P. W., jak i J. G., która stwierdziła „Ja wiem, że oskarżony dawał takie zaświadczenie P. W. bo ona przychodziła wtedy do mieszkania oskarżonego, w którym ja też mieszkałam” (k. 406 – verte). Słusznie więc sąd uznał wyjaśnienia oskarżonego jedynie jako wyraz przyjętej przez niego linii obrony, która została skutecznie podważona przez stanowcze i niezmiennie zeznania ww. świadków.

Odnosząc się do zarzutu zaniechania konfrontacji pomiędzy oskarżonym a świadkiem P. W. zauważyć należy, iż przeprowadzenie tego dowodu było obiektywnie niemożliwe z uwagi na przebywanie P. W. za granicą (k. 519, k. 591). W tej sytuacji sąd był uprawniony do ujawnienia protokołów jej zeznań w trybie art. 391 § 1 kpk w zw. z art. 394 § 2 kpk.

Wbrew twierdzeniom oskarżonego zawartym w apelacji w toku procesu nie składał on wniosku dowodowego o dokonanie badań wariograficznych. Natomiast przeprowadzenie takiego dowodu po upływie wielu lat od popełnienia przypisanego mu czynu byłoby nieprzydatne dla oceny wiarygodności jego wyjaśnień. Sam wynik badania wariograficznego dowodzi wyłącznie tego, jakie były reakcje osoby badanej na zadawane jej pytania i ma jedynie pomocnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia. W realiach dowodowych niniejszej sprawy przeprowadzenie takich badań było zbędne.

Nietrafny okazał się zarzut dotyczący badań psychiatrycznych jakim poddany został oskarżony. W sprawie niniejszej wydane były trzy opinie biegłych lekarzy psychiatrów (k. 203-205, k. 228-232 i k. 242-244). Biegli stwierdzili brak podstaw do kwestionowania poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów, natomiast rozpoznali u niego osobowość nieprawidłową. Biegli zapoznali się z dokumentacją medyczną oskarżonego i zbadali go w trybie ambulatoryjnym. Opinie biegłych były pełne i jasne – nie nasuwały wątpliwości co do sformułowanych w nich wniosków. Jak wynika z opinii dyrektora Zakładu Karnego we W. oskarżony odbywa karę pozbawienia wolności w systemie terapeutycznym – powodem skierowania go do oddziału terapeutycznego były zaburzenia osobowości z zaznaczonym rysem dys socjalnym. Zaburzenia tego rodzaju stwierdzili u oskarżonego również biegli lekarze psychiatrzy wydający opinie w niniejszej sprawie – nie miały one jednak wpływu na stan poczytalności oskarżonego w

chwili popełnienia zarzucanych mu czynów i jego zdolność do udziału w postępowaniu. Po uzyskaniu pierwszej opinii psychiatrycznej z dnia 27.10.2010 r., z której wynikało, że poczytalność oskarżonego nie budzi wątpliwości, w trybie art. 79 § 4 kpk cofnięto wyznaczenie oskarżonemu obrońcy (k. 270-verte). O treści tej decyzji procesowej oskarżony został powiadomiony (k. 270-verte). W toku dalszego procesu oskarżony bronił się samodzielnie, nie składał wniosku o ustanowienie obrońcy z urzędu w trybie art. 78 § 1 kk. Należało zatem uznać, że jego prawo do korzystania z pomocy obrońcy nie zostało naruszone.

Sprawstwo i wina oskarżonego co do czynu przypisanego mu w pkt. 2 wyroku, tj. występku z art. 271 § 1 kk i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 64 § 1 kk, nie budziły wątpliwości. Oskarżony przyznał się do jego popełnienia, a złożone przez niego wyjaśnienia znalazły potwierdzenie w zeznaniach świadka Z. K..

Wymierzając oskarżonemu karę 1 roku pozbawienia wolności za czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i art. 64 § 1 kk (pkt 1 wyroku) oraz karę 8 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 271 § 1 kk i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 64 § 1 kk (pkt 2 wyroku) sąd rejonowy miał w polu widzenia ustawowe dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 kk. Wymierzone oskarżonemu kary jednostkowe są adekwatne tak do stopnia zawinienia, jak i do stopnia społecznej szkodliwości czynów. Orzeczona kara łączna 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności we właściwy sposób odzwierciedla związek przedmiotowo-podmiotowy pomiędzy oboma przestępstwami.

Z powyższych względów brak było podstaw do uwzględnienia apelacji oskarżonego. Wyrok sądu rejonowego należało jednak skorygować poprzez przyjęcie, że skazanie z pkt. 1 odnosi się do czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt. I części wstępnej wyroku i z tym skazaniem związane jest orzeczenie na podstawie 46 § 1 kk środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody albowiem redakcja sentencji wyroku nie była w tym zakresie wystarczająco precyzyjna.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku. Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolniono oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa.